

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 33893

Nom: Història de l'art valencià II

Cicle: Grau

Crèdits ECTS: 6

Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1006 - Grau en Història de l'Art	Facultat de Geografia i Història	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1006 - Grau en Història de l'Art	Historia del arte valenciano	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

SANCHEZ IZQUIERDO PABLO

CHIVA BELTRAN JUAN

FERRER ORTS ALBERTO

RESUM

En aquesta assignatura tractarem de conèixer l'art que es va fer a la regió valenciana des de finals del segle XV fins als nostres dies, amb la intenció de valorar el nostre patrimoni així com d'iniciar noves recerques sobre allò que ens és més proper. Es donarà una visió global del fenomen artístic, relacionant cada manifestació valenciana amb el que ocorria a la resta de l'Estat espanyol i Europa.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Com a norma general, es dona per assentat que l'alumnat disposa dels coneixements previs que implica haver cursat l'assignatura Història de l'Art Valencià I (33892).

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1006 - Grau en Història de l'Art

Capacitat d'anàlisi i de síntesi a partir de la informació procedent dels diversos continguts de la història d'art i la seua aplicació en l'activitat professional.

Capacitat de lectura de l'entorn a partir de l'anàlisi, l'observació i la deducció de la informació procedent de les obres artístiques produïdes al llarg de la història.

Capacitat per a la resolució dels problemes que es presenten en l'exercici professional com a historiador o historiadora de l'art o gestor del patrimoni.

Capacitat per aplicar els coneixements bàsics adquirits a través d'un raonament crític aplicat a l'anàlisi i la valoració d'alternatives.

Capacitat per aplicar els coneixements bàsics a futures situacions professionals, mitjançant l'organització i la planificació adequades dels continguts de la història de l'art.

Capacitat per dissenyar un projecte integral de gestió del bé artístic, des del seu coneixement fins a la seua explotació social.

Capacitat per expressar de forma oral i escrita en la llengua pròpia i almenys en una llengua estrangera.

Capacitat per reunir i interpretar dades rellevants i emetre judicis que incloguen una reflexió sobre aspectes de la producció artístiques en les diverses facetes.

Capacitat per treballar en equip i integració en equips multidisciplinaris amb professionals d'altres àrees de coneixement.

Coneixement crític de les coordenades espaciotemporals de la història de l'art.

Coneixement de l'art valencià.

Coneixement de la bibliografia actualitzada, anàlisi crítica d'aquesta, i capacitat per realitzar una síntesi a partir d'un posicionament crític.

Motivació per la qualitat a través d'un compromís ètic personal amb l'entorn professional.

Prendre contacte directe amb les obres artístiques mitjançant visites als monuments històrics, museus i exposicions que mostren al públic aquest tipus d'obres.

Saber aplicar els coneixements instrumentals aplicats a la història de l'art per interpretar i manejar gràfics, fotografies, imatge en moviment, informàtica i materials de l'obra d'art.

Saber aplicar una metodologia científica per a qualsevol tipus d'actuació i de decisió en relació amb els coneixements d'història de l'art.

Valoració de la producció artística sota la perspectiva de la sostenibilitat, forjant valors i actituds que contribuïsquen al desenvolupament sostenible de l'entorn.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La convivència de dos estils

El bilingüisme a València i la introducció del llenguatge a la romana

El Renaixement ple: Vicent Macip, Joan de Joanes i l'arquitectura de Jerónimo Quijano

2. L'època del Patriarca Sant Joan de Ribera i el Barroc

La construcció del Col·legi del Corpus Christi

Sarinyena i els Ribalta

L'arquitectura barroca valenciana

Des del classicisme fins al Barroc decoratiu

El medi artístic valencià del segle XVII fins a la creació de les Acadèmies

3. L'Acadèmia de Sant Carles i la imatge del nou estat centralitzat

L'arquitectura, entre el decorativisme i la concreció

La Reial Acadèmia de les Tres Nobles Arts de Sant Carles: una nova consideració per a la pintura i l'escultura

4. Canvis i pervivències en les arts durant el segle XIX i primeries del segle XX

La pintura en temps de crisi: vers el romanticisme, el període revolucionari i els temes històrics i autonomistes, el costumisme, visions de la vida moderna a través de la pintura de Pinazo i Sorolla, la impugnació social, la joventut artística valenciana

Les reformes urbanes i les noves tipologies arquitectòniques

Urbanisme de principis del segle XIX: els eixamples, l'últim classicisme, historicismes, eclecticisme i modernisme

L'escultura i l'ornamentació de l'espai urbà: Marià Benlliure i altres

5. Un nou art per a la modernitat i la guerra

Les reformes urbanes de València en els anys 20 i 30

L'Art Déco i el racionalisme

Les arts visuals, de la modernitat a la guerra: escultura Art Déco, cartellisme, nous realismes i corrents d'avantguarda

6. Les arts des de 1940

L'estancament i la lenta evolució de les formes constructives

Agrupacions i lluites vetlades en la pintura i l'escultura: el Grup Z, el Grup dels Set, el Grup Parpalló, Estampa Popular de València i Equip Crònica

La cultura Valenciana des de la transició

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	45,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	45,00
Estudi i treball autònom	45,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT**a) Tres hores setmanals de classes presencials**

Es duran a terme sessions teoricopràctiques, mitjançant l'ús de recursos visuals, en les quals s'exposaran els aspectes essencials de la matèria i es sistematitzarà la bibliografia. Per tal de poder seguir aquestes sessions amb aprofitament, es recomanarà la lectura prèvia dels materials, manuals o textos indicats. Aquestes lectures podran ser objecte de control. El component pràctic s'integrarà en aquestes sessions presencials, amb activitats com el comentari i l'anàlisi de textos o imatges relacionades amb la matèria.

b) Assistència a seminaris, visites guiades o altres activitats

S'hi podrà incloure l'assistència obligatòria a alguna activitat organitzada pel professorat, com ara seminaris, visites guiades o actes acadèmics similars.

c) Assistència a tutories

Es podrà assistir a les hores d'atenció establides per a formular consultes sobre qualsevol aspecte relacionat amb l'assignatura. Així mateix, es podran concertar tutories programades quan es considere adient.

AVALUACIÓ

1. Examen final a l'acabar el quadrimestre de caràcter teoricopràctic. Perquè siga vàlid cal obtenir un mínim de 4 sobre 10. En la segona convocatòria es mantindran els mateixos requisits.
2. Lectures recomanades pel professorat i/o activitats complementàries.
3. Valoració de les tasques pràctiques personals que es vagen exigint al llarg del curs.

En síntesi:

Prova escrita 50-60%

Lectures bibliogràfiques i/o activitats complementàries 20-30%

Treballs pràctics personals 10-30%

A la segona convocatòria sols es farà de nou l'examen. La resta dels apartats conservaran la nota obtinguda en primera convocatòria.

BIBLIOGRAFIA

Bàsiques

GRACIA, Carmen. *Història de l'art valencià*. València: Edicions Alfons el Magnànim, 1995

LLOBREGAT, Enric A.; YVARS, José Francisco (eds.). *Història de l'Art al País Valencià*. València: Tres i Quatre, 1998.

Complementàries

AAVV. *Catálogo de Monumentos y conjuntos de la Comunidad Valenciana*. Valencia: Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, 1983.

AAVV. *Historia del arte valenciano*. Valencia: Consorcio de Editores Valencianos, 1988.

AAVV. *Arte valenciano. Años 30*. València: Generalitat Valenciana, 1998.

AAVV. *La ciudad moderna. Arquitectura racionalista en Valencia* (Celebrada en el Instituto Valenciano de Arte Moderno. Enero-abril de 1998). València: Institut Valencià d'Art Modern, 1998.

BENITO GOERLICH, Daniel. *La arquitectura del eclecticismo de Valencia. Vertientes de la Arquitectura Valenciana entre 1875 y 1925*. Valencia: Ayuntamiento de Valencia, 1992.

BÉRCHEZ, Joaquín. *Arquitectura barroca valenciana*. València: Bancaixa, 1993.

BÉRCHEZ, Joaquín. *Arquitectura renacentista valenciana (1500-1700)*. València: Bancaixa, 1994.

BLASCO CARRASCOSA, Juan Ángel. *La escultura valenciana de la Segunda República*. Valencia: Ayuntamiento de Valencia, 1988.

COLOMER, Vicente. *Registro de Arquitectura del S.XX Comunidad Valenciana*. València: Colegio

Oficial de Arquitectos de la Comunidad Valenciana, 2002.

COMPANY CLIMENT, Ximo. *L'art i els artistes al País Valencià modern (1440-1600): comportaments socials*. Barcelona: Curial, 1991.

DÍEZ, José Luis; BARÓN, Javier (eds.). *Joquín Sorolla (1863-1923)*. Madrid: Museo Nacional del Prado, 2009.

FALOMIR FAUS, Miguel. *La pintura y los pintores en la Valencia del Renacimiento (1472-1620)*. València: Consell Valencià de Cultura, 1994.

FALOMIR FAUS, Miguel. *Arte en Valencia (1472-1522)*. València: Consell Valencià de Cultura, 1996.

FERRER ORTS, Albert. *Més subtileses renaixentistes valencianes a colp d'ull*. Xàtiva: Ulleye, 2024.

FERRER ORTS, Albert; FERRER DEL RÍO, Estefania. *Joan de Joanes en su contexto. Un ensayo transversal*. Madrid: Sílex, 2019.

FRANCO LLOPIS, Borja. *La pintura valenciana entre 1550 y 1609: cristología y adoctrinamiento morisco*. Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida, 2008.

GIANNOTTA, Gaetano. *La elocuencia de la arquitectura*. Castelló: Universitat Jaume I, 2024.

GÓMEZ-FERRER LOZANO, Mercedes. *Diccionario de arquitectura valenciana: siglos XV al XVII*. València: Ajuntament de València, 2002.

HERMOSILLA, Jorge (dir.). *La ciudad de Valencia : historia, geografía y arte de la ciudad de Valencia. Vol. 2: Geografía y arte*. València: Universitat de València, 2009.

HERNÁNDEZ GUARDIOLA, Lorenzo (coord.). *De pintura valenciana (1400-1600). Estudios y documentación*. Alicante: Diputación Provincial de Alicante-Instituto Alicantino de Cultura Juan Gil-Albert, 2006.

IGUAL ÚBEDA, Antonio. *Escultores valencianos del siglo XVIII en Madrid*. Valencia: Institución Alfonso el Magnánimo-Servicio de Estudios Artísticos, 1968.

MARÍN VIADEL, Ricardo. *El realismo social en la plástica valenciana (1964-1975)*. Valencia: Nau Llibres, 1981.

PEÑÍN, Alberto. *Valencia 1874-1959. Ciudad, arquitectura y arquitectes*. València: Escuela Técnica

Superior de Arquitectura de Valencia, 1978.

PÉREZ-MARTÍN, Mariángeles. *Ilustres e ilustradas. Académicas de Bellas Artes (ss. XVIII-XIX)*. València: Tirant lo Blanch, 2020.

PÉREZ ROJAS, Francisco Javier (com.). *Tipos y paisajes 1890-1930* (celebrado en el Museo de Bellas Artes de València. Diciembre de 1998-enero de 1999). Valencia: Consorcio de Museos de la Comunidad Valenciana, 1998.

PÉREZ ROJAS, Francisco Javier (dir). *Del ocaso de los grandes maestros a la juventud artística valenciana (1912-1927)*. València: Universitat de València, 2017.

PÉREZ ROJAS, Javier; ALCAIDE DELGADO, José Luis (com.). *Del modernismo al art déco: la ilustración gráfica en Valencia* (Celebrada en la Sala de Exposiciones de la Calcografía Nacional. Septiembre-octubre de 1991). Madrid: Calcografía Nacional, 1991.

PÉREZ ROJAS, Javier; ALCAIDE DELGADO, José Luis (com.). *Ignacio Pinazo. Los inicios de la pintura moderna* (Celebrada en el Instituto Valenciano de Arte Moderno. Diciembre de 2005-marzo de 2006). Madrid: Fundación Mapfre Vida, 2005.

SÁNCHEZ, David. *Arquitectura y espacio urbano en Valencia (1939-1957)*. València: Ajuntament de València, 2012.

SÁNCHEZ, Pablo. *La ciudad pensada, la ciudad vivida, la ciudad representada: impresiones y expresiones artísticas sobre las transformaciones urbanas y la ordenación del territorio en Alicante (1894-1939)*. València: Generalitat Valenciana, 2021.

SERRA DESFILIS, Amadeo. *Eclecticismo tardío y Art Déco en la ciudad de Valencia (1926-1936)*. Valencia: Ayuntamiento de Valencia, 1996.

SOLBES, Clara. *El campo artístico valenciano durante el franquismo. Una intervención feminista*. València: Tirant lo Blanch, 2023.

VEGAS LÓPEZ-MANZANARES, Fernando. *La Arquitectura de la Exposición Regional de 1909 y de la Exposición Nacional de 1910*. Valencia: Ediciones Generales de la Construcción, 2003.

YVARS, José Francisco (com.). *Un siglo de pintura valenciana, 1880-1980. Intuiciones y propuestas* (Celebrada en el Instituto Valenciano de Arte Moderno. Mayo-julio de 1994). València: IVAM Centre Julio González, 1994.